

mestu v vzgajanju. Da more pravilno presoditi učenčeve zmožnosti, njegove navade in obnašanje, mora temeljito poznati njegove starše in znati za socialne razmere, v katerih živi. Ali ni čudno, da tolikokrat učimo in vzgajamo mladino, ne da bi sploh poznali njihove roditelje, kaj šele, da bi nam bile znane socialne razmere otrokove. Naša vzgojna in učna stavba pa mora stati na trdnih temeljih ter mora temeljiti v realnih krajevnih in socialnih razmerah, v katerih živi učenec. Brez tega visi naše delo v zraku. Podobni smo graditelju mostu, ki ne pozna terena, na katerem naj bi zgradba stala. Prispodoba velja za učiteljevo delo. Tudi učitelj gradi most, namreč življenjski most, preko katerega bo nekoč otrok stopal. Ali ni iluzorno vse naše delo, če ne poznamo najvažnejšega činitelja — učenca in če ne poznamo končno vseh onih faktorjev, ki pridejo pri oblikovanju do poudarka: brez poznanja učenčeve duše, brez poznanja razmer, v katerih živi sedaj, in brez poznanja gospodarskih in kulturnih okoliščin (vasi), v katerih bo živel. Podrobno pa more učitelj pronikniti v dušo učenca, če živi v kraj dovolj časa. Samo če je na kraj navezan in povezan, bo z ljubeznijo iskal vse nagibe in ovire, ki vplivajo na vzgojo.

To je drugi moment, ki kriči po stalnosti in jasno priča, da se more posvetiti in vglodati le učitelj, ki je stalen na službenem me-

stu ter se more v brezskrbnem miru posvetiti svoji nalogi.

In končno je stalnost potrebna tudi radi učitelja samega. Dokler je stalen, odpadejo vse razprtije in netovariške geste. Z nestalnostjo pa nastopi boj za boljša mesta in s tem dva tabora. To zanaša v učiteljske vrste razprtije, vstvarja preganjance in preganjevalce, ki svoje vloge od časa do časa menjajo. Taka trenja kvarno vplivajo na mladino. Sovraštvo med učitelstvom odvzema vzgoji najvažnejše: vzgled. Učitelj mora biti in ostati mladini najsvetlejši vzgled dobrega, poštenega člana človeške družbe ter mora najprej sam živeti v ljubezni in vzajemnosti, če hoče, da bo nekoč mladina taka.

Vse navedeno me opravičuje, da zaključim, da je v interesu dobre šole in vzgoje, da postane učitelj zopet stalen na službenem mestu, da se more poglabiti v razmere svojega kraja in spoznati vse činitelje, s katerimi se učenec in učitelj dnevno srečujejo. In končno mora biti učitelj vzgled prave dobrote in ljubezni, zato mora vladati v učiteljskih vrstah tovarištvo in vzajemnost, da prednjači složno učitelstvo s svojim vzglednim življenjem mladini.

Učitelstvo hoče posvetiti vse svoje sile veliki nalogi, ki mu je določena: da oblikuje in vzgaja mladino v poštene in dobre vaščane in državljanke. In pri tem delu mora imeti stalnost na službenem mestu. — a

Nova šola pri Sv. Treh Kraljih nad Marenbergom

Gradi jo naša narodno-obrambna družba Sv. Cirila in Metoda

Sv. Trije Kralji je mala vasica, oddaljena približno pet kilometrov od Marenberga. Leži ob državni meji in je torej popolnoma obmejni kraj. Ljudje tam gori so zelo revni. Kraj sam je visoko pasiven in morajo prebivalci pretežen del živeža dokupovati. Edino kar prodajajo, je les, ki pa tako visoko v hribih nima one vrednosti, kakor jo ima v dolini ob prometnih žilah.

Ta kraj ima tudi svojo šolo, ki je bila ustanovljena šele januarja l. 1926. Do takrat so otroci hodili v šolo deloma v oddaljeni Marenberg, deloma k Sv. Jerneju nad Muto, nekateri pa kar k Sv. Lovrencu v Avstriji, kamor je bil pred l. 1918. vsolan pretežni del kraja. Tako so baš ti otroci tu ob meji, posebno pozimi, bili dalje časa brez pouka.



Foto inž. Šolar iz Ruš

Sedanja šola pri Sv. Treh Kraljih nad Marenbergom v privatni hiši g. Pernika

Sedanja šola pri Sv. Treh Kraljih je v privatni kmečki hiši, ki v nobenem oziru ne ustreza vsem potrebam. Šola je enorazrednica in ima stalno od 42 do 50 otrok, včasih še celo

več. Pouk se vrši v sobi, ki meri 5,7 x 4,7 m in je 2,8 m visoka. Poleg šolske sobe je tudi mala soba za učitelja v izmeri 3 x 2,5 m. Ta soba služi učitelju kot spalnica, kuhinja in bivalnica.

Solarji so zelo revni, ker starši nimajo denarja, da bi kupovali obleko, obutev, še manj pa šolske potrebščine. Če ne bi pomagali Ciril-Metodova družba v Ljubljani in pa njena domača podružnica, ki je bila ustanovljena l. 1935., bi bil pouk tam gori zelo težak. Tako so učenci stalno dobivali vse potrebščine, kakor tudi za Božič vso obleko, obuvalo in drugo v šoli, tako, da so lahko hodili v šolo in se učili.

Podružnica CMD pa si je nadela še drugo nalogo in sicer, da pokrene akcijo za gradnjo nove šole. To njeno delo je bilo letos kronano z uspehom, ker je naša velika narodno-obrambna organizacija CMD sklenila zgraditi prihodnje leto novo, moderno šolo v tem važnem obmejnem kraju. S tem velikim delom si bo družba postavila spet nov spomenik delavnosti in agilnosti in bo to v svobodni domovini njen drugi veliki mejnik, njena druga velika trdnjava na našem Kozjaku. Le škoda, da je Ciril-Metodova šola pri Sv. Duhu prišla v nemške roke, ker bi sicer sedaj imeli lep trikot Sv. Duh, Gradišče, Sv. Trije Kralji.

Nova šola pri Sv. Treh Kraljih bo važna kulturna in narodna trdnjava ob naši severni meji. Stala bo 500 m od državne meje. Važna bo radi tega, ker bo tam gori duhovno dvignila naše ljudi, ki so popolnoma izolirani.

Družba se zaveda, da bo meja trdna le takrat, če bodo narodno in gospodarsko trdni naši živi mejniki. In to je pa naloga naše šole.

Kolar Vilko.

Kuhinjsko posodo — jedilno orodje — vse za gospodinjstvo
FRANC GOLOB — LJUBLJANA — WOLFOVA ULICA 8

Blaž Marela:

Luknja v rokavu

Ta luknja v rokavu je poučno berilo še iz starih časov, brali smo ga zopet in zopet, analizirali in končno rdeče podčrtali prelepi nauk, da je luknja v rokavu začetek človekovega propadanja in da tak človek ne more upati na kak napredek, sploh, zapisan je propasti, če že ne bo ravno obešen, bo pa gotovo imel še opravka s policijo in sodnijo ter ne bo postal enakopraven član človeške družbe. Mislim, da to nekako drži, da velja. Tistega namreč, ki ima luknjo v rokavu, se ne prestando drži smola, to vem iz lastne izkušnje, še bolj pa potrjuje to primer Janeza Tišaja, učitelja in rodoljubnega delavca na Visoki gori.

Janez Tišaj je bil drugače čisto spodoben človek, le toliko krojača ni bil, da bi vse luknje pravočasno zakrpal. Visoka gora je samotni kraj in ga kultura še ni Bog ve kako obiljala, razen da ima štiri politične stranke, ki vse želijo, naj bi bil Janez Tišaj njihov tajnik. Tajnikuje pa Janez Tišaj zelo nerad, zato premišljuje, če naj bi ne ustanovil še pete stranke, v kateri bi bil on edini član, predsednik in tajnik. Do končnega zaključka še ni prišel, počakati hoče še toliko, da bo videl, katera stranka bo v bližnji bodočnosti moderna.

Poglavitna stvar je pa luknja v rokavu. In Janez Tišaj jo je imel. Prišel je do nje nekako nevede. Bila je sreča v nesreči. Nekateri prinesejo iz mladih let lepe spomine, ljubezen

in zdravje, Janez Tišaj je prinesel luknjo v rokavu. V mladih dneh, ko je bil še navdušen in rodoljuben človek, je dobil mimogrede suknj v roko. Nož je sicer odletel, luknja v rokavu je pa ostala. Nalašč jo je pustil. Naj vsi vidijo, da je trpel za idejo. Danes nihče več ne trpi za idejo, kvečjemu proda se zanjo. Spočetka je bil na luknjo ponosen, pozneje je začel razmišljati, kako bi jo odpravil. Kamor je prišel, povsod so vihali novose, češ, že spet eden izmed tistih, ki po neumnem rinejo v zmedo. Postalo mu je nerodno, no, medtem je odšel na Visoko goro. Pustil je luknjo, naj bo za spomin, da človek ne sme biti pregoreč. In tudi sicer ima nekaj dobrih strani. Na primer človek nekako slutí že vnaprej, kakor se bo obrnilo vreme, ve se ravnati in pravočasno okreniti ladjo. Pri nepoučenih ljudeh vzbuja vtis, da ima tudi v žepu luknjo in ga ne pridejo nadlegovat za vsakovrstne prostovoljne prispevke.

To vse pa Janezu Tišaju ni pomagalo. Kolo sreče se obrača, zdaj je nekdo na vrhu, čez čas pride drugi. Prišli so na oblast ljudje, ki se je Janez Tišaj nekoč zanje boril. Razveselil se je, ko je to zvedel, kdo se ne bi razveselil starih prijateljev. Nič ni pomišljal, zadovoljen in nasmetan se je odpravil na pot, kakor bi se bal, da ne bi česa zamudil. Toda kazalo je, kakor da ga ne poznajo več. Nezaupno in izpod čela so ga ogledovali, na licih jim je trepetalo začudenje in nazadnje so malomarno skomignili z rameni.

»Saj ni tako dolgo,« jih je hotel spomniti Janez Tišaj. Pomolel jim je pod nos luknjo v rokavu in videlo se je, da so se nekoliko zganili. Toda kmalu so se jim nabrale na obrazu nevoljne gube.

Splošne vesti

Učiteljski dom, r. z. z. o. z., v Mariboru.

VABILO

na VI. letni redni občni zbor zadruge Učiteljski dom, ki se bo vršil v četrtek, 29. decembra 1938., ob 10. uri v penzionatu Učiteljskega doma v Mariboru.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva o poslovanju zadruge v letu 1937.-38.
3. Poročilo kuratorija o poslovanju penzionata v letu 1937.-38.
4. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku za leto 1937.-38.
5. Volitve načelstva, nadzorstva, kuratorija in razsodišča za dobo treh let.
6. Predlogi.
7. Slučajnosti.

Ako ta občni zbor ne bi bil sklepčen, se vrši po § 33. četrte ure pozneje občni zbor na istem mestu, z istim dnevnim redom, ki sklepa ne glede na število zastopanih članov.

Načelstvo Učiteljskega doma v Mariboru dne 8. decembra 1938.

Josip Rajšp,
načelnik.

Štefan Blažič,
tajnik.

NAS GLAS

Današnji številki priloženi poziv na naročilo lista za državne nameščence in upokojence je namenjen tudi učitelstvu. Naročilo naj bi ga predvsem učitelstvo na večjih šolah, ker bi skupno laže utrpeli naročino nego posamezniki. Priporočamo tudi posameznim učiteljem, ki zmorejo naročino, naj se naroče na ta, za uradništvo zelo važen list. Medsebojna podpora je celoti le v korist.

— Pred državno komisijo za praktične učiteljske izpite v Ljubljani so v dnehu od 2. do 9. decembra 1938. položili praktični učiteljski izpit naslednji učitelji in učiteljice: Kučan, Koloman, Čuček Karel, Koren Alojzij, Mihelič Edvard, Narod Marija, Pajk Marija, Bezeg Danica, Hafner Marija, Kelvišar Marija, Kuhar Ivan, Oset Zora, Sinkovec Emanuel, Vaupotič Ivan.

Kaj vse pišejo

o učitelstvu, šoli, prosveti in JUU

— Jugoslovenska P. T. T., organ udruženja činovnika P. T. T. struke kraljevine Jugoslavije, prinaša 6. dec. pod naslovom »Premestitev funkcionarjev udruženja« naslednje: »V času ko je imela glavna uprava svojo sejo, so bili premeščeni iz Beograda tovariši Nikolaj Milanović, prvi podpredsednik udruženja, v Senj - Rudnik, Milan Drakuljić, drugi sekretar, v Bač. Topolo in Petko Miljević, član izvršnega odbora in načelnik odseka za tisk, v Staro Pazovo.

Ni bilo malo iznenadenja za predsednike sekcij in za celokupno članstvo prestolnice, ko se je zvedelo za te premestitve, četudi se je s sigurnostjo sklepalo, kdo so iniciatorji. Čeprav to ni prvi primer, da se funkcionarji udruženja premeščajo brez vsake potrebe. — Vendar pa se je verovalo v dobro voljo in v besedo načelnika stroke, da se bodo dale te premestitve preprečiti.

Ker gospod minister ni bil v Beogradu, se je na seji glavne uprave sklenilo, da odpotuje v Čačak, kjer je gospod minister bil, delegacija sestavljena iz petih predsednikov sekcij in iz dveh članov izvršnega odbora.

Po prihodu v Čačak je g. minister 25. p. m. zelo ljubeznivo sprejel predstavnike organizacije in ko se je seznanil z zadevo, je takoj ukazal, da se premeščanja ustavi.

Tako so bile te premestitve preprečene na veliko žalost onih, ki se odevajo z lažnim plaščem, da želijo dobro stroki in osebu in katerih ves smisel življenja je v tem, da vidijo samo svoje osebne koristi.

— Po volitvah. Mislimo, da je sedaj čas, da se slehernemu iz tega iznarodelega rodu, ki na enem ali drugem mestu še upravlja ljudsko zaupanje, preiščejo obisti. Če je kdo tudi še pri teh volitvah vztrajal v protinarodni fronti, takemu Slovenci ne moremo zaupati ne vzgoje slovenske mladine, ne javne uprave in ne ljudskega premoženja. Red, in sicer brezobziren red zahteva v tem pogledu zvestoba, ki smo jo dolžni narodu, ki nam je ukazal popolno zaupanje. (»Slovenec« 13. XII.)

— Božični darovi za obmejno mladino. V pomožni šoli v Razlagovi ulici je bila otvorena razstava nabranih darov za božičnice v

obmejnih krajih. Na tej razstavi je za preko 50.000 dinarjev razne obleke, obuvala, perila in toplih pletenin, s čimer bo človekoljubni Maribor za Božič razveselil revne obmejne šolske otroke. Pohvaliti je treba požrtvovalnost naših Ciril-Metodarijev, ki so vse leto mislili na obmejne sirote in trkali na usmiljena srca Mariborčanov. Uspeh te požrtvovalnosti ni izostal, saj bodo obmejni šolarji bogato obdarovani. Pri tem so jim pomagali tudi mariborski Rotarijci, ki bodo sami obdarovali sirote na Kapli in v Lokavcu. — (»Večernik« 9. XII.)

— Nov dirigent Glasbene Matice. Dirigentsko vprašanje je bilo dolgo pereč problem Glasbene Matice v Mariboru. To mesto je sedaj prevzel dirigent Učiteljskega pevskega društva »Adamič« g. Milan Pertot. (»Večernik« 9. XII.)

— V sobotnem vlaku do Poljčan. V soboto sem se peljal v šolskem vlaku, ki odhaja z glavnega kolodvora ob 13.05 in pelje samo do Poljčan. Vlak je prenatrpan s šolarji in dijaki. Ob sobotah se tega vlaka poslužujejo tudi delavci iz mariborskih železniških delavnic, ker že opoldne končaj z delom. Od težkega dela utrujeni delavci nimajo kam sedeti, niti stati ne morejo udobno, tako je vlak prenapoljen. Začudil pa sem se šolski mladini, ki ni niti malo obzirna do izmučenih delavcev. Drugi potniki so se z menoj zgražali nad surovimi odgovori šolarjev, ki so jih dajali na prošnje delavcev, da jim prepustijo mesta, kar bi se vsekakor spodobilo. Mladina daj prednost starejšim! Zato bi bilo umestno, da šolska vodstva opozorijo dijake, ki se vozijo s poljčanskim vlakom, na primerno dostojnost in prepričan sem, da bo tako opozorilo zaleglo. (»Večernik« 10. XII.)

— Vzgoja mladine. Vsi se radi spominjamo na svoja šolska leta, ko so nas skrbno vzgajali naši učitelji in veroučitelji. Reči smemo, da nismo srečali človeka, ki bi ga ne bili lepo pozdravili. Kako pa je danes? Mnogi otroci zaničujejo starčke na cestah. Namesto pozdrava se celo norčujejo iz ljudi. Kdo je tega kriv? (Nova doba 9. XII.)

Dolgo že ni bil v dolini, zakaj, kdor varčuje, ždi v svojem gnezdu, naj bo že tako ali tako spleteno. To pot je šel počasi in samozavestno po dolgem času je bil gospod.

Srečal je tovariša, veselega fanta, ki je osupel obstal sredi ceste, nato pa zmajal z glavo.

»Kam pa vendar greš?«

»Nekaj opravkov imam,« je razlagal Janez Tišaj ravnodušno. »K nadzorniku moram in sploh na oblast.«

Oni je zamrmral nekaj nedoločnega in se kmalu poslovil. Janez Tišaj je odšel za opravki in zdelo se mu je, da ga vsi začudeno pogledujejo, celo stari bradati nadzornik ga je premeril iznad očal, kar je bilo vsekakor slabo znamenje. Obšel ga je nemir, ko je opravil, se je ustavljal pri tovariših v gostilni, ki so se zganili, ko je vstopil in mu molče dovolili, da je sedel k njim.

»Kaj to vendar imate?« je dejal čez čas. Spogledali so se, nato so mu razložili, da je najbrže prespal zadnje leto. Kako se vendar oblači! Kakor kak milijonar! Ali nima pojma, kako skromno živi ljudstvo, ali mar ni ljudski učitelj? Da, da, zdaj se je uveljavilo novo gibanje, katerega geslo je: Nazaj k ljudstvu! V fraku in cilindru pa ne moreš k njemu. Zato je treba izpremeniti obleko, za suknjo ni treba, da bi bila ravno po najnovjšem kroju.

»Tako, tako,« se je zamislil Janez Tišaj in kolena so se mu zašibila. Dolgo je molčal, ko je pa vzdignil obraz, so videli, da je bled in starikav.

Potem ga niso videli do prihodnjega poletja. Takrat si je prihranil nekaj denarja in ker ga ni vedel drugače zapraviti, je nakupil

—Iz ene čitanke se je 14 oseb naučilo čitati in pisati. Na planini Majeveci je vas Drijenača, od katere je 35 km do Brčkega. — Hribovska vas je obsežna, saj ima nad 200 volilcev, a v vsej naselbini je bilo lani pismenih samo nekaj oseb. Ko je bila uvedena akcija za pobiranje nepismenosti, so vaščani poslali zaradi dolge in težke poti samo enega svojega pismenega človeka k najbližjemu odboru za organizacijo tečajev, da bi tam dobil navodila in pripomočke, ter da bi potem vaščani samji uredili svoj tečaj. Mož pa je prinesel domov za vso vas samo eno čitanko, ker so bile že vse razdeljene. Lotil pa se je takoj dela in do konca leta se je iz ene same čitanke naučil čitati in pisati 14 oseb. Eden od bivših analfabetov je zdaj predsednik vašekega odbora prosvetne organizacije in voditelj tečaja, v katerega se vpisuje vedno več analfabetov. (»Jutro« 6. XII.)

—I Napad na šolskega upravitelja. Preteklo noč je neizsleden storilec iz še nepojasnjenih razlogov vrgel v stanovanje šolskega upravitelja Josipa Tavžlja v Framu velik kamen, ki je obležal na postelji tik upraviteljevega otroka, ki je v tej sobi spal. Le izredno srečnemu naključju je pripisati, da napad ni imel usodnih posledic. Zadevo preiskujejo orožniki. (»Večernik« 7. XII.)

Učiteljski pravnik

—§ Vprašanje Jože P. Koliko ur more uporabiti šolski upravitelj učiteljstvo za pomoč pri svojem delu (za reševanje aktov, raznih statistik in drugo pisarniško delo)? — Sedem učiteljev in učiteljic je na šoli, ki so zaposleni tedensko po 26 ur (in vsak ima poleg tega še močan razred in vodi ali PRK, PJS, učiti. knj., šolsko knj., sploh vse podobno delo in povsod rade volje in z veseljem sodeluje). Tovariš upravitelj pa ima 17 ur pouka. (Ostane še 8 ur, da bo tako zaposlen kot vsi ostali.) Mislim, da če drži maksimum 28 ur dela za učiteljstvo na drugih podobnih šolah, da tudi pri nas. Tukaj pa š. upr. zaposluje učiteljstvo še do 10 ur tedensko v pisarni, ker akte samo podpisuje. Kaj in kako nam je postopati, da dosežemo pravico in da bo nehala izrabljanje učiteljstva? Kdo je kompetent za razčiščenje teh nepravilnosti?

Odgovor: Razčistite zadevo tovariški na seji krajevnega učiteljskega sveta, ker spada to izključno samo tja.



Zelo primerna
BOŽIČNA DARILA!

*
Največja izbira!
*

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Reklamne cene

kolkov in vložil prošnjo za premestitev. Napisal je prošnjo in jo nesel v dolino. Tam je sedel pri prvi gostilni na vrt, pil četrtinko cvička in čakal, da pride mimo kak znanec.

Prišel je mimo eden in se mu nasmehnil: »Torej danes si pa prišel golorok.«

Prikimal je. »Kaj pa prenašaš v teh zavitkih?«

Janez Tišaj je obrnil oba zavitka, ki sta ležala na stolu poleg njega in resno dejal:

»V enem je nova suknja, v enem stara z luknjo v rokavu. Visoka gora je daleč od sveta in ne vemo, kaj je prav ta čas moderno. Ti mi pa prijateljsko svetuj, katero naj oblečem?«

»Zdi se mi, da zdaj ne polagajo več toliko važnosti na suknjo. Vseeno bi bilo, katero vzameš. Še bolje bi pa bilo, če greš kar golorok, s tem pokažeš nekaj športnega duha.«

Janez Tišaj je pa ledeno dejal: »Vse bi bilo v redu, toda moja srajca je raztrgana. Po bregovih in po gozdu pač lahko lazim z njo, tudi kmetje se ne zgražajo, pri gospodi je pa drugače.«

Plačal je pijačo, pobral oba zavitka in se vrnil na Visoko goro.

Cigareta

Učitelj Janez je sedel čisto sam v svoji grobnici. Nobenega pravega dela si ni mogel najti. Nekaj časa je bulil predse, potem pa je prečital iz zemljepisne knjige snov, ki jo je nameraval drugi dan vbijati v otroške glave. Kar naenkrat se je spomnil na svoje najljubše opravilo, na svoj dnevnik, ki ga je vsak dan

—§ Vprašanje V. V. S. Ima li učiteljica ženskih ročnih del, katere moža-učitelja so premestili iz skupnega kraja službovanja, pravico na stanarino ali ne?

Odgovor: Da!

—§ Vprašanje? »Prizadeti«: Ima li učitelj, ki stanuje pri svojih starših in živi z njimi v skupnem gospodarstvu, pravico do stanarine, drvarine in polne plače?

Odgovor: Do vsega ima pravico!

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. OBVESTILO. Prihodnji pevski tečaj bo 6., 7. in 8. januarja 1938. v Glasbeni Matici v Ljubljani. Začetek tečaja bo 6. januarja točno ob 10. uri dopoldne. Prosimo članstvo zbora, da si svoje delo uredi tako, da bo lahko polnoštevilno prišlo k tečaju. Pevce in pevke prosimo, da prinesejo na ta tečaj vse note, ki so jih dobili pri zboru.

Tajnik.

Učiteljska tiskarna

—t Če ste prečitali ugodne kritike slovenskih slikanic Pisane lutke in Tinkin zajček, ju boste takoj naročili pri Knjižarni Učiteljske tiskarne in Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru. Storitite to takoj in jo podarite svojim otrokom za Božič! Napravite malčkom prijetne in vesele praznike!

—t Knjižarna Učiteljske tiskarne prosi šol. upraviteljstva, da frankirajo pisma, ki jih nam pošiljajo, ker moramo za vsako tako nefrankirano pismo plačevati porto-znamke.

—t Dobra kreda, ki ne škripa in se ne drobi pod roko pri pisanju na tablo v šoli, je veselje učitelja in učencev. Taka kreda je »Kutis«, ki jo dobite v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

—t Ali ste že pregledali svojo zbirko učil? Gotovo vam manjka marsikaj prepotrebne za pričenju fizike, kemije, prirodopisja, zemljepisja ali zgodovine. Naročite, kar vam manjka, v Knjižarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri njeni podružnici v Mariboru.

—t Ko pridete v Ljubljano ali Maribor, ne pozabite vstopiti v Knjižarno Učiteljske tiskarne. Gotovo boste tam našli predmet, ki vam je potreben doma ali v šoli. — Potrebujete knjigo zase ali za svojce, dobite jo v Knjižarni Učiteljske tiskarne za mal denar. Morda potrebujete pisemski ali uradni papir, ali morda nimate dobrih svinčnikov, peres; pogrešate na svoji pisalni mizi črnilnik, morda v sobi lep okrasek iz porcelana ali keramiko za na mizo, omaro, polico, praktično nalivno pero, mapo, album, podstavček? Vse to prav lahko dobite v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

—t V dolgih zimskih večerih bi nas dolgočasje umorilo, če bi ne imeli lepe knjige. Da ga preženemo in da združimo koristno z zabavnim, si naročimo zanimivo knjigo. Kaj je tedaj prijetnejše od čitanja dobre knjige v topli sobi, v svoji družini, ko zunaj hrumi, sneži in mraz pritiska? Zato ne odlašajmo, da nas zima ne prehititi. Naročimo po svoji želji knjigo s poljubno vsebino pri Knjižarni Učiteljske tiskarne in Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru.

—t Zemljevid Ljubljane s srezom Ljubljane okolica je izšel. Pri naročanju učil ne zabite nanj! Nobena šola ne bo mogla uspešno poučevati zemljepisja ožje domovine brez tega eminentnega učila.

—t Študirate pedagogiko? Naročite pri Knjižarni Učiteljske tiskarne knjigi dr. Borislava Stevanoviča: Razviče dečje inteligencije in Merjenje inteligencije.

vestno izpolnjeval. Tam je stalo napisano: Dobil 908 dinarjev. Bil pri krojaču. Kupil pero in še sto drugih malenkosti. Dances pa je bil važen datum. Saj je bil na šoli gospod nadzornik. Janeza je strahovito oštel. Ker je bil danes važen datum, je Janez napisal z rdečimi črkami: »Obiskal me je gospod nadzornik in našel vse v redu. To se bo še večkrat zgodilo.«

Ko je končal poročilo o prestani katastrofi, se mu je zahotelo kaditi, a na žalost ni imel cigarete. Prebrskal je vse žepne in našel pet čikov. Raztrgal jih je. Ostanke papirja je pometal po tleh. Tobak pa je skrbno zgrnil na kup. Čisto ga je razdrobil, da je bil droben kot moka. Pritajeno je dihal, kajti bal se je da bi sapa odnesla kak drobček.

Poiskal je »Učiteljskega tovariša« iz prejšnjega tedna, drugega časopisa sploh ni imel. Iztrgal je iz njega članek »O učiteljskih plačah«. Iz članka je z rezilcem za britje, kajti tudi noža ali škarij ni imel, izrezal natančno tisti del, ki je govoril o tistih 500 dinarjih, ki bi jih on tako nujno potreboval. Pred njim je tako nastal lep štirioglat papirček. Natančno tak kot se baje dobi v trafikah. Samo, da na tistem ni nič napisano o Janezovih 500 dinarjih. Papirček je zmečkal in ga oval okrog peresnika iz bežga, ki si ga je sam napravil. Nato ga je močno oslinil in zlepil. Tako je nastala drobna cevčica, podobna prazni cigareti. Skrbno jo je potegnisl s peresnika.

Začel je stresati vanjo zdrobljeni tobak. Delo mu je šlo počasi od rok. Kajti prsti so se mu potili od poželenja. Tobak se je nanje lepil. V ustih je imel polno slin in v grlu ga je ščegetalo. Kakor je bil nestrpen, vendar je



Gluih orehov ne poznamo od zunaj

Pri žitni kavi tudi ne vidimo od zunaj, ali so zrna samo navadno žgana škrobovina ali polni praženi slad. Pri Kneippovi se pa lahko zanesemo, da ima vsako zrnce v sebi dragoceno praženo sladno jedro, ki je tisto, kar daje kavi iz Kneippove tako dober in zrnati kavi podoben okus.

Kneippova
SLADNA KAVA

—t Čim več članov združnikov ima tiskarna, tem več ugleda ima v poslovnem svetu. Radi tega in da bo res last slovenskega učiteljstva, želimo, naj postane vsak učitelj tudi naš združnik. Na slabe gnotne razmere se ne smemo v tem primeru izgovarjati, saj lahko vplačujemo deleže v malih obrokih.

Mladinska matica

—mm V »Ženskem svetu« (št. 12.) je objavila pesnica Anica Černejeva zanimiv članek o našem mladinskem slovstvu. Tu čitamo med drugim: Mnogo zaslug za razvoj naše mladinske knjige ima mladinski list »Novi rod«, ki se je rodil v novih razmerah povojnega Trsta. Zbral je okoli sebe naše najboljšje pesnike in pisatelje ter odlične umetnike - slikarje. Ko je moral prenehati izhajati, je zapustil svojo še mlado kulturno dediščino Mladinski matici, naši najmočnejši založnici mladinske knjige. Matica izdaja poleg rednih letnih publikacij, t. j. poleg mladinskega lista »Naš rod« in treh knjižic na leto, ki jih prejema okoli 23.000 slovenskih otrok, ob raznih prilikah in mladinskih praznikih skrbno opremljene posebne publikacije. Z vsakoletnim razpisom literarnih nagrad za najboljša dela mladinske književnosti je vzbudila med slovenskimi tvorcami lepe knjige mnogo zanimanja za mladinsko leposlovje. Pridobila je tudi že precej umetnikov - slikarjev za svojevrstne ilustracije mladinske knjige. Naravno je namreč, da želi otrok v svoji knjigi čim več življenja in slike, da zazveni v njem tisto njegovo pravo pestro in živo, nazorno življenje.

—mm Za revne šole daje MM še vedno posamezne številke nepopolnih letnikov »Našega roda« po 20 par. Pri naročilih naj navedejo poverjeniki, ali želijo enake ali različne številke lista.

—mm Tretji zvezek Cicibanove knjižnice je v tisku in bo kmalu izšel. Knjižico je uredil Fran Roš, ilustriral pa Albert Sirk. Prinaša skoro izključno izvorno, še ne objavljeno besedilo, ki je primerno za otroke prvih razredov. Tiskano je z verzalkami — velikimi črkami.

—mm Opombe na položnicah pišejo nekateri poverjeniki tako, da jih pošta v velikih primerih prestrije, tako da jih uprava sploh ne more razbrati. Prosimo cenj. poverjenike,

da pripišejo svoje opombe bolj v sredini oneke dela položnice, ki ga prejme uprava.

—mm Avtorja »Pojedine v Krapini« obveščamo, da je rokopis »Pojedina v Krapini« v rokah recenzentov. Da samo zaradi tega, ker obravnava prazgodovino Štajerske, rokopis ne bi mogel priti v poštev za Mladinsko matico, ne drži. Izvolite nam poročati, ali vztrajate pri tem, da se Vam delo vrne. Pismo, ki je bilo poslano na Vašo željo psevdonimno — pošto ležeče, je pošta zavrnila.

—mm »Mladika«, 12. številka, prinaša v članku »Slovensko leposlovje 1918.—1938.« tudi pregled mladinskega leposlovja v zadnjih 20 letih, ki ga je napisal France Vodnik. Tu omenja tudi nekatere knjige, ki so izšle v založbi Mladinske matice. O Ribičiču pravi Fr. Vodnik, da je nadarjen in plodovit pisatelj. Med Ribičičevimi knjigami pa navaja pomotoma tudi Širokovo »Polžjo hišico«. Dalje omenja med mladinskimi deli tudi Reharjevo »Vijolico Verov«, Hudaloso »Posteljo gospoda Fibriha«, Milkovičeve »Barake« in Cerkenikovovega »Ovčarja Runa«. O Seliškarku pravi: Od mlajših sta omenbe vredna zlasti Tone Seliškar, čigar »Bratovščina Sinjega galbe« je uspel deški roman, boljši mimo »Rudija«. Omenja pa še Bogomira Magajne »Brkonjo Čeljustnika« in Winklerjevega »Hribovega Gregca«.

Šolski radio

—r XII. Torek, 20. decembra. Naši izseljenci po izvencrovskih državah; gđc. Julija Sušteršič. Razpored: 1. I. Zorman: Izseljenec. (Recitacija.) 2. Slovenci v Zed. državah Sev. Amerike. 3. V hiši tlake. (Recitacija.) 4. Slovenci v Kanadi. 5. I. Zorman: Amerikanci. (Recitacija.) 6. Naši rojaki v Južni Ameriki (v Braziliji in v Argentiniji). 7. N. Velikonja: Amerikanci. (Odlomek.) 8. Slovenci v Egiptu in pa po ostalih kontinentih. II.—III.

—r Petek, 23. decembra: Božična oddaja. Izvajajo brezposelni učiteljski abiturienti; vodi g. Mirko Demšar. Razpored: Ribičič Josip: Božič dveh. Dvojna recitacija. Mile Klopčič: Tretja domača naloga. (Lep božični večer) deklamacija. Ribičič Mitja: Božič — recitacija. II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 18. decembra, ob 17. uri predaval g. inž. Karel Tavčar: Gospodarjenje z gozdom.

Slutim te, čutim te. Sanja poetova letala dolgo je let nad teboj, gledala, slušala, plakala, upala izpraševala za tvojo skrivnost.

In je bušil v smeh. Kajti jutri je prvi. Janez si bo lahko kupil 5 drava. Pa pojutrnjem tudi, tako do 10. (desetega). Nato bo pa zopet zviljal »Učiteljskega tovariša« do tridesetprvega. Jemal bo vedno bolj imenitne članke, kakor: celibat, plače, učiteljsko društvo, skupščina, premestitve in tako dalje. Saj tega je mnogo.

Naj ima vsak svoje. Vsak ve, kje ga čevelj žuli. Janez pa tudi. Njemu je največ do močne in dolge cigarete. Take, ki ni prelomljena na polovico. Mirno jih bo zviljal in spuščal sentimentalne vzdihne svojih tovarišev in tovarišic k Bogu v nebesa. Oblački se bodo lepo vili. Celibat, lepi kraji in plače pa se bodo dvigale k zvezdam. Izginile bodo v vesoljstvu.

Pa vsceno Janez rajši kadi prave cigarete, ko pa članke iz »Učiteljskega tovariša«. Nekam več zaležejo. Seveda morajo biti drava. Druge so prenežne, nič ne hrupa. Vendar pa je usoda taka, da mora Janez že enajstega kaditi članke. Drugi pa jih kadijo trinajstega ali štirinajstega. Nekateri šele dvajsetega, a to so posebno srečni ali pa posebno stari. Končno kadijo jih pa vsi.

In celibat, plače, premestitve. Adamičev pevski zbor in skupščine se dvigajo v zrak.

Marko Klop, učit. prip.